

Article history:

Received: 4 May 2024

Received in revised form: 24 May 2024

Accepted: 3 July 2024

Published online: 20 September 2024



Football Anti-Diplomacy of Iran and US; the Empowering role of Political Economy Embargos

Rahim Zare 

Assistant Professor, Department of Tourism Management, School of Management and Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: r.zare@atu.ac.ir

Mahdi Shariati Feizabadi 

Corresponding Author, Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences and Health, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: mshariati@nsu.ac.ir

Fernando Delgado 

Deputy Division Chief at the Resource Management and Policy Coordination Division of the IMF's Institute for Capacity Development (IDC), USA, responsible for Coordination and funding of the IMF technical assistance in macroeconomic frameworks to member countries. E-mail: fernando.delgado@lehman.cuny.edu

Article Info

Article type:
Research Article

Keywords:
US Embargo,
FIFA,
Soft Power,
Sport Sanctions.

ABSTRACT

Introduction: The intersection of football, diplomacy, and political economy, particularly in the context of U.S.-Iran relations, is a fascinating and complex topic. The confrontations between Iran and the United States during the 1998 France World Cup and the 2022 Qatar World Cup highlight the evolving dynamics of Iranian society and its relationship with the world.

Methods: To analyze the thematic anti-diplomacy of football between Iran and the U.S., focusing on the impact of economic and political embargoes, Semi-structured interviews with experts in international relations and sports management, using a snowball sampling method until theoretical saturation was achieved.

Results: The research identified 18 codes across four primary themes reflecting how embargoes influence football relations: Financial Concepts (4.27), Infrastructures (4.25), Technical Concepts (4.17) and Communications (4.12).

Conclusion: The findings suggest that the current embargoes significantly exacerbate anti-diplomatic sentiments in football, limiting the potential for positive interactions between the two nations. Football is positioned as a critical component in the economic and political exchanges between Iran and the U.S. However, the strengthening of embargoes is likely to lead to increased challenges, rendering football diplomacy vulnerable. The research highlights the intricate relationship between sport and geopolitics, underscoring how economic and political factors shape international sporting relations. The potential participation of Iranian football players in a major global event like the World Cup serves as a pivotal moment that could either facilitate diplomacy or reinforce existing divisions, depending on the broader political context. This nuanced understanding of football as a reflection of political and economic realities offers valuable insights into the complexities of international relations.

Cite this article: Zare, R. , Shariati Feizabadi, M. and Delgado, F. (2024). Anti-Diplomacy Football of Iran and US; the Empowering role of Political Economy Embargos. *New Approaches in Sports Mmanagement*, 12(45), 1-15. doi: 10.22034/ntsmj.2024.2030117.1021



Publisher: Iranian Scientific Association of Sports Management

Extended Abstract

Introduction

In 1998, the match between Iran and the U.S. was highly symbolic, representing a thaw in relations after years of hostility following the 1979 Iranian Revolution. The game was notable not just for its political implications but also for the sense of national pride it instilled in Iranians. The Iranian team's victory was celebrated as a unifying moment, transcending political divides and fostering a sense of national identity. The atmosphere in Iran was one of hope and optimism, as many viewed the match as an opportunity to showcase a more positive image of the country on the global stage.

Fast forward to 2022 in Qatar, the context had changed significantly. The Iranian national team faced a more complex socio-political landscape, marked by internal unrest and calls for reform. The match was overshadowed by protests against the Iranian government, particularly following the death of Mahsa Amini and the subsequent demonstrations for women's rights and freedom. The team's performance became a focal point for both national pride and dissent, with some players using the global platform to express solidarity with protestors back home.

In summary, while the 1998 match represented a moment of hope and connection, the 2022 confrontation highlighted deep societal divides and the struggle for freedom within Iran. Both experiences reflect the shifting narratives and aspirations of Iranian society over the year.

International sanctions pose a significant challenge and influence the anti-diplomatic interactions between Iran and the United States, particularly following three confrontations over the past thirty years. Consequently, this research aims to explore how international sanctions, especially those from the U.S. Treasury Department and the amended embargo, have impacted the relationship between Iranian and American football in terms of anti-diplomacy.

Methods

This research is classified as applied research aimed at examining the anti-diplomatic interactions between Iranian and U.S. football, emphasizing the reinforcing role of economic sanctions. The study employs a qualitative thematic analysis approach, moving from initial data discovery and coding to identifying core themes and patterns. For analyzing data from interviews (each lasting between 25 to 70 minutes), the six-phase thematic analysis model by Braun and Clarke (2006) was utilized. The study's sample consisted of experts in international relations and sports management. An inductive approach was used in the thematic analysis, following Braun and Clarke's six-phase model.

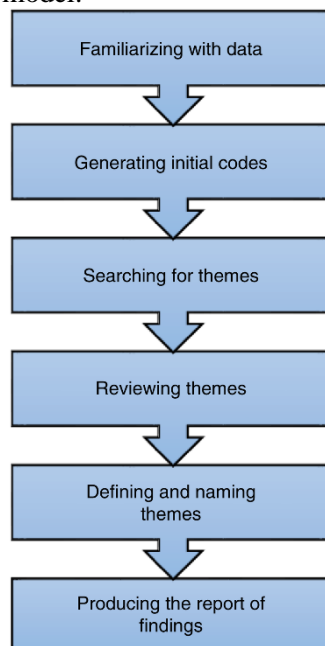


Fig 1. Braun and Clarke (2006) Thematic Analysis

Results

The findings of this research indicated that four key dimensions—financial, infrastructural, technical, and communicative—significantly influence the anti-diplomatic interactions between Iranian and U.S. football.

In the financial aspect, given the United States' governing role in international organizations such as the World Trade Organization and the United Nations, which are the main economic political bodies globally, many of the current challenges facing Iranian sports stem from the unilateral sanctions imposed by the U.S. It is evident that international rewards and credits for Iranian football, such as bonuses for qualifying for the World Cups in 2014, 2018, and 2022, as well as Iranian teams reaching the later stages of the AFC Champions League (like Persepolis in the 2018 final), could resolve numerous club-related issues in the country.

For instance, during the 2018 World Cup in Russia, in the second half of the match between Iran and Spain, all Iranian players wearing shoes from the American company Nike entered the field with stickers over the Nike logo due to U.S. sanctions and Nike's restrictions on Iranian citizens. At that time, Nike announced that Iranian national team players were prohibited from using its products. This decision was met with protests from Carlos Queiroz, the coach of the Iranian national team, and complaints from the Iranian Football Federation. A month later, Adidas also cut off its services to Iran, stating it would not print the names of Iranian customers on shoes and apparel, eventually terminating its partnership with the country altogether.

In another example, in 2009, FIFA was set to transfer one million dollars to Iran for hosting the qualifiers for the 2010 World Cup, but the funds were blocked by the U.S. and redirected to New York. Similarly, Iran's bonus for qualifying for the 2014 World Cup was also frozen in the UAE. Queiroz remarked, "All funds have been blocked by FIFA and the Asian Football Confederation." He further stated in an interview with Anadolu Agency last year that the sanctions had prevented Iran from arranging friendly matches with major global teams.


Conclusion

Nearly half a century of political confrontation between Iran and the United States (1979 to present) has led to numerous and diverse challenges in the realm of football, despite three international encounters (1998, 1999, and 2022). Until 1997, no American athlete could compete in Iran, but this changed when the U.S. wrestling team broke the taboo by competing at Azadi Stadium. Notably, American wrestler Melvin Douglas was cheered by Iranian fans while holding a picture of Iran's leader. This article aims to first highlight the challenges posed by political and economic sanctions between Iran and the U.S., and then discuss the impact of these challenges on the anti-diplomacy surrounding football in both countries. Based on the research findings, the following recommendations are proposed:

- Tax exemptions for the presence of foreign companies, particularly from China and Russia, in Iranian football.
- Connection to SWIFT to facilitate the receipt and payment of fees and bonuses for foreign entities, coaches, and players.
- Increase the share of governmental funding for football by allocating revenue from television broadcasting rights (estimated at 750 billion tomans in 2021).
- Efforts to attract international broadcasting networks, such as Lebanon's LBC Sport, to Iran.
- Allocate 30% of the approved budget for completing infrastructure projects in football (to cover the costs of completing sports projects valued at 53 trillion tomans).
- Organize joint training camps with neighboring countries like Saudi Arabia and the UAE to enhance strategies and promote good relations.
- Establish an ecosystem for employment and income generation related to the free football industry in the country.

Keywords: *US Embargo, FIFA, Soft Power, US Embargo, Sport Sanctions*

آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده؛ نقش تقویت کننده تحریم‌های اقتصاد سیاسی

رحیم زارع  استادیار گروه مدیریت گردشگری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانامه:

r.zare@atu.ac.ir

نویسنده مسوول، گروه علوم انسانی، واحد استان تهران، دانشگاه ملی مهارت، تهران، ایران. رایانامه:

mashariati@nsu.ac.ir

گروه جامعه شناسی، دانشگاه لن، نیویورک، ایالات متحده. رایانامه: fernando.delgado@lehman.cuny.edu

فرناندو دلگادو 

چکیده

اطلاعات مقاله

مقدمه: تقابل ایران و ایالات متحده در جام‌های جهانی فوتبال ۱۹۹۸ فرانسه و ۲۰۲۲ قطر، دو تجربه متفاوت و متمایز را برای جامعه ایرانی رقم زد؛ هدف از پژوهش حاضر تحلیل تماتیک آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده با نقش تقویت کننده تحریم‌های اقتصادی است. این کشور علیه ایران بود.

روش: جامعه آماری شامل پژوهش خبرگان حوزه روابط بین‌الملل و مدیریت ورزشی بود که با توجه به ماهیت پژوهش ۱۴ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب و نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری به شکل هدفمند ادامه داشت. ابزار مطالعه مصاحبه نیمه ساختار یافته با استفاده از روش براون و کلارک (۲۰۲۳) بود.

یافته: در نهایت به استخراج ۱۸ کد و ۴ تم اصلی منجر گردید؛ در ادامه هر یک از مفاهیم توسط نمونه مطالعاتی رد مقیاس ۵ ارزشی وزن دهی که به ترتیب مفاهیم مالی (۴/۲۷)، زیرساخت‌ها (۴/۲۵)، فنی (۴/۱۷) و ارتباطات (۴/۱۲) به ترتیب مهمترین اثرات تحریمی بر تقویت آنتی دیپلماسی فوتبال میان ایران و ایالات متحده بودند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش و احتمال اولین حضور رسمی فوتبال‌بست‌های ایرانی در جام جهانی ۲۰۲۶ ایالات متحده، کانادا و مکزیک، می‌توان اذعان کرد فوتبال به عنوان یک درشت مولفه در تعاملات اقتصادی سیاسی دو کشور، در صورت تقویت تحریم‌ها با چالش‌ها و آسیب‌های متعدد و متنوعی در عرصه بین‌الملل مواجهه که در نهایت موجبات قربانی شدن دیپلماسی فوتبال در این رابطه خواهد شد.

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

کلیدواژه‌ها:

فیفا،

امبارگو ایالات متحده،

تحریم‌های ورزشی،

قدرت نرم

استناد: زارع، رحیم، شریعتی فیض ابادی، مهدی و دلگادو، فرناندو. (۱۴۰۳). آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده؛ نقش تقویت کننده تحریم‌های اقتصادی. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ۱۲(۴۵)، ۱-۱۵. doi: 10.22034/ntsmj.2024.2030117.1021

نشر: انجمن علمی مدیریت ورزشی ایران



مقدمه

ایران و آمریکا تا پیش از ملی شدن صنعت نفت ایران در ۱۹۵۳ و آنچه که به اصطلاح کودتای ۱۹۵۳ خوانده می‌شود، همواره در عرصه سیاسی تعاملات همگرایانه روز افزونی با یکدیگر داشتند (شریعتی و همکاران ۲۰۲۳). پس از ملی شدن صنعت نفت و حضور رهبری به نام آیت‌الله خمینی در دوره پادشاهی قاجار، مردم ایران به دلیل آرمان و اندیشه‌های آزادی‌خواهانه وی به سمت و سوی براندازی رژیم شاهنشاهی رفتند و با دکتترین (نه شرقی - نه غربی - جمهوری اسلامی) در ۱۹۷۹ به ایالات متحده به عنوان ابرقدرت دوران جنگ سرد پشت کردند. این موضوع نقطه عطفی برای جدایی یکی از ستون‌های آمریکا در خاورمیانه بود^۱ (فهمی^۲، ۲۰۲۱). پس از انقلاب ایران، موضوعاتی از قبیل حمایت آمریکا از عراق در جنگ هشت ساله با ایران، کشته شدن ۲۹۰ مسافر ایرانی در پرواز ۶۵۵ توسط موشک ناو وینسنت^۳ آمریکا در سال ۱۳۶۷، تعارضات ژئوپلیتیکی حضور اسرائیل در منطقه خاورمیانه، گروگان گرفتن کارکنان سفارت آمریکا در ایران و تحریم‌های آمریکا از جمله مهم‌ترین دلایل چرایی جدایی روزافزون این دو کشور بود.

ایران از زمان انقلاب اسلامی تاکنون، متحمل پنج دور تحریم اقتصادی شده است (ملایی، ۲۰۱۸). در اولین مرحله از مراحل پنج‌گانه تحریم جمهوری اسلامی و در بین سال‌های ۱۳۵۹-۱۳۵۷ آمریکایی‌ها به بهانه تسخیر لانه جاسوسی در زمان کارتر، ضمن مصادره اموال دولت ایران در بانک‌های آمریکایی، صادرات هرگونه غذا و دارو به ایران ممنوع گردید. به‌علاوه آمریکایی‌ها از هر نوع معامله با ایران منع و هر نوع سفر یا واردات از ایران نیز برای آمریکایی‌ها ممنوع گردید. همزمان با حمله عراق به ایران دور دوم تحریم‌ها حد فاصل سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۶۲ آغاز گردید. تصویب قانون "داماتو"^۴ عمده‌ترین تحریم‌های دور دوم بودند؛ در سومین دور که از سال ۱۳۷۵ آغاز گردید، قرار دادن اسامی تعدادی از بانک‌ها و شرکت‌های وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در فهرست سیاه مهم‌ترین اقدامات تا سال ۱۳۸۳ بودند؛ در دور چهارم تحریم‌های اساسی که از سال ۱۳۸۹ آغاز شد، آمریکایی‌ها بدنبال کاهش سرعت رشد توان هسته‌ای ایران بودند که در ادامه تحریم صادرات نفت، تحریم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تحریم شدیدتر واردات کالاهای ضروری و اساسی مهم‌ترین تحریم‌ها در آن زمان به‌شمار می‌روند (مختاری و کشیشیا، ۲۰۲۱). پس از به روی کار آمدن دولت یازدهم، مذاکرات رسمی برای طرح جامع اقدام مشترک (برجام) درباره برنامه هسته‌ای ایران با پذیرفتن توافق موقت ژنو در نوامبر ۲۰۱۳ شروع شد. در نتیجه این توافقنامه که تاییدیه پایدار متعدّدین آن را به همراه دارد، ایران از تحریم‌های علیه ایران شورای امنیت ملل متحد، اتحادیه اروپا و ایالات متحده (تحریم‌های ثانویه) بیرون خواهد آمد (نوری و همکاران، ۲۰۱۹). اما ایالات متحده تنها چندین ماه به این قرارداد پایبند بودند. بر اساس طرح جامع مطالعات اقتصاد ایران (۱۳۹۶) شش چالش بزرگ جمهوری اسلامی ایران در مواجهه با تحریم‌های گذشته را به شرح زیر می‌توان خلاصه نمود: (۱) نظام بانکی (۲) بودجه و بدهی‌های دولت (۳) صندوق‌های بازنشستگی (۴) آب (۵) محیط زیست (۶) بیکاری (ملایی، ۲۰۱۸).

قرار گرفتن ایران در منطقه خلیج فارس که ۵۹/۵ درصد از نفت دنیا را با حدود ۷۴۸/۹ میلیارد بشکه تامین می‌کند، در عین ایجاد فرصت‌های مختلف برای این کشور، حساسیت و آسیب‌پذیری زیادی را برای ژئوپلیتیک انرژی ایران فراهم می‌سازد (آجیلی و مبینی، ۲۰۱۳). پآگرایالو^۵ (۲۰۱۶) معتقدست ایالات متحده بدلیل نفت خیز بودن خاورمیانه، خود را بزرگترین قدرت و مسئول تامین امنیت در این منطقه می‌داند (بوکین^۶، ۲۰۲۳). نظیرحسین^۷ (۲۰۱۵) گروگان‌گیری کارکنان سفارت آمریکا در ایران، حضور اسرائیل و عربستان در منطقه را از جمله عوامل تقویت کننده تعارضات ساختاری آمریکا با ایران در منطقه خاورمیانه می‌داند. رفیق^۸ (۲۰۲۱) در مقاله‌ای به بررسی تعاملات ایران و آمریکا در دولت حسن روحانی پرداخته و معتقدست تلاش ایران برای به ثمر رسیدن برجام نمایانگر شفافیت و پاسخگویی این کشور برای تقویت صلح و دوستی جهانی بود. خلیلی و همکاران^۹ (۲۰۲۳) به تأثیرات سیاست خارجه آمریکا در دوران ریاست جمهوری بوش، اواما و ترامپ بر ایران پرداختند و دو رژیم بوش و ترامپ را پایه گذار تغییر رژیم ایران و اواما را رییس جمهوری دانست که خواهان تغییر

۱ رییس جمهور نیکسون، ایران و عربستان را دو ستون ایالات متحده در خاورمیانه نامیده بود.

2 Fahmy

3 Vincent

4 Damato

5 Pagliarulo

6 Bobkin

7 Nazir Hussain

8 Rafique

9 Khalili et al

جمهوری اسلامی ایران نبود. بابکین^۱ (۲۰۲۳) معتقدست تلاش‌های ترامپ برای جلوگیری از هسته‌ای شدن ایران جواب نداده است و ایران هر زمان که بخواهد می‌تواند مجدد تسلیحات هسته‌ای خود را به راه اندازد.

پس از تحریم‌های ایالات متحده (۱۹۷۹)، ورزش بستری مناسب برای تقابل سفیران ورزشی ایران با سایر کشورها بویژه ایالات متحده بود؛ فoadی (۱۳۹۷) در یادداشتی پیرامون حضور عجیب ایران در جام ملت‌های آسیا ۱۹۸۰ کویت در سال‌های پس از انقلاب می‌نویسد (رفیق، ۲۰۲۱). تیم ملی فوتبال ایران به عنوان اولین تیم ملی ورزشی ایرانی پس از انقلاب ۱۳۵۷ به رقابت‌های جام ملت‌های آسیا ۱۹۸۰ کویت اعزام شد. به رغم تحریم بازی‌های المپیک ۱۹۸۰ مسکو و ۱۹۸۴ لس آنجلس^۲، ایران به عنوان قهرمان سه دوره قبلی جام ملت‌های آسیا و الزامات فیفا به کویت اعزام و برای اولین بار سرود جدید جمهوری اسلامی ایران در یک فضای ورزشی (زمین فوتبال) نواخته شد. علوی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی شش حوزه اقتصادی، تجهیزاتی، زیرساختی، علمی رسانه‌ای، منابع انسانی و سازمانی، اجتماعی، مرادات بین‌المللی را در قالب پیامدهای تحریم‌های بین‌المللی بر صنعت ورزش ایران گزارش کردند (علوی و همکاران، ۲۰۲۱). شریعتی فیض‌آبادی (۱۳۹۹) کاهش واردات محصولات خارجی را مهمترین تاثیر مثبت و پرداخت حقوق بازیکنان و مربیان خارجی را مهمترین تاثیر منفی مستقیم تحریم‌ها بر ورزش ایران گزارش کردند. افشاری و همکاران (۱۳۹۹) پنج عامل مشکلات مالی، دانش و فناوری، تعاملات بین‌المللی، بازاریابی و اقتصادی را از عوامل اثرگذار تحریم بر ورزش ایران گزارش کردند. کارپو^۳ (۲۰۲۳) در مصاحبه‌ای معتقد است حرفه‌ای بودن ایران موجب خنثی شدن تحریم‌های امریکا علیه فوتبال ایران می‌شود؛ از دید وی لغو اردوهای خارج از کشور مهمترین چالش فوتبال ایران در عرصه بین‌الملل است. نوری و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی کیفی ضمن طراحی الگوی دیپلماسی فوتبال ایران، منزلت و پرستیژ بین‌المللی، توسعه صلح و دوستی، انزواگریزی، هویت ملی و همگرایی، توسعه گردشگری ورزشی، توان افزایی و ارتقای مهارت را از مهمترین عوامل موثر در تبیین دیپلماسی فوتبال ایران گزارش کرد. آقاخانی و همکاران (۱۴۰۰) معتقدند دیپلماسی فوتبال در هشت موضوع: توسعه سیاسی، توسعه فرهنگی، توسعه رسانه، توسعه صلح و دوستی، توسعه اقتصادی، توسعه گردشگری، توسعه وحدت و هویت ملی و کسب جایگاه بین‌المللی می‌تواند تأثیرگذار می‌باشد. شریعتی فیض‌آبادی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی به تحلیل جایگاه فوتبال در وضعیت ژئوپلیتیک ایران و عربستان پرداختند و معتقدند با توجه به قدمت و علاقه مردم دو کشور به فوتبال این رشته می‌تواند موجبات تقارب و همگرایی سیاسی را فراهم سازد. هارونی و بلانگا^۴ (۲۰۲۲) در مطالعه‌ای تاریخی به دیپلماسی فوتبال و رای دو بازی ۱۹۹۸ فرانسه و ۲۰۰۰ ایالات متحده (دوستانه) ایران و این کشور پرداختند و معتقدند فوتبال می‌تواند زمینه‌ای برای توسعه تعاملات دیپلماتیک آینده ایران و امریکا فراهم سازد. دلگادو^۵ (۲۰۰۳) با بررسی پخش رسانه‌ای تقابل ایران و فرانسه در جام جهانی ۱۹۹۸ معتقدست بعد سیاسی دوگانه فوتبال ایران و امریکا در رسانه‌های نوشتاری وقت از ابعاد فوتبالی پررنگ‌تر بود. مختاری و سیرکی^۶ (۲۰۲۱) در یادداشتی پیرامون تاریخ سیاسی فوتبال ایران معتقد بود هر مفهومی در ایران می‌تواند به فوتبال سیاسی مرتبط شود. از دید آنها از زمان پیروزی ایران بر استرالیا در ۱۹۹۷ و صعود به جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه، فوتبال همواره در خیابان‌های ایران حضور دارد. سایر مطالعات انجام شده درباره تعامل ایران و ایالات متحده در عرصه ورزش در زیر آمده است:

جدول ۱. ادبیات پیشینه مطالعاتی

ردیف	پژوهشگر/ان	سال	نتایج
۱	روحی و بتمن قلیچ ^۷	۲۰۲۲	در فصلی با عنوان تفاهم هسته‌ای و کاهش تحریم‌ها، تحریم را جایگزینی برای جنگ نظامی و پیشبرد اهداف خاص سیاسی می‌داند.
۲	خداپرست	۲۰۲۳	در مقاله‌ای با عنوان طراحی برند ملی ایران از طریق صنعت ورزش، معتقد است مدیران ورزش با تمرکز بر روی فعالیت‌های خود در بخش‌های غیردولتی به بهبود برندینگ ایران در عرصه بین‌الملل کمک نمایند.

1 Bobkin

2 ایران تنها کشوری در جهان است که بدلیل پیروی از دکترین نه شرقی نه غربی خود دو دوره از بازی‌های المپیک ۱۹۸۰ و ۱۹۸۴ را تحریم و در این مسابقات شرکت نکرد.

3 Karpio

4 Hareuveny & Blanga

5 Delgado

6 Mokhtari & Siraki

7 Batmanghlijde & Rouhi

۳	فیس و همکاران ^۱	۲۰۲۳	به تحلیل محدودیت‌های زنان ورزشکار مهاجر در ایران پرداختند و معتقدند ورزش می‌تواند حس تعلق مهاجران به وطن را تقویت و موجبات افزایش غرور ملی گردد.
۴	طاهری و همکاران	۲۰۲۳	با آسیب شناسی دیپلماسی بین‌المللی ورزش ایران، آسیب‌های فرهنگی، دیپلماتیک روابط دوستانه ملی و توسعه کسب و کار را از مهمترین ضعف‌های بین‌الملل ورزش ایران گزارش کردند.
۵	افروزه و همکاران	۲۰۲۳	در مقاله‌ای به بررسی جنسیت‌گرایی و حضور ترنس‌ها در ورزشگاه‌های ایران پرداخته و سوالات جنسیت زده از قبیل دختر است یا پسر نفرت این افراد از فضای ورزشی در ایران می‌شود.
۶	با قات ^۲	۲۰۲۳	پس از جدایی ایران و آمریکا در ۱۹۸۰، صنعت موشکی ایران در یک دهه اخیر سبب شده تا این کشور به قدرتی در منطقه تبدیل شود.
۷	پاین و فاوت ^۳	۲۰۲۲	به تعاملات ایران و آمریکا از انقلاب ۱۹۷۹ پرداخته و معتقد است به عکس دوره ریاست جمهوری ترامپ در زمان بایدن تنش‌ها با ایران کاهش یافته است.
۸	احمدیان	۲۰۱۸	در فصلی با عنوان ایران و عربستان در عصر جدید، این دو کشور را دو رقیب می‌داند که به دنبال تسلط بر خاورمیانه و جهان اسلام هستند.
۹	هارون نی و بلانگا ^۴	۲۰۲۳	به تحلیل فینال جام ملت‌های آسیا در بهار ۱۹۶۸ میلادی پرداخته و معتقد است بازی ایران و اسرائیل سبب شد تا نسبت به اقلیت یهودی موجود در آن زمان تغییر کند.
۱۰	زارع و شریعی فیض آبادی	۲۰۲۴	در مقاله‌ای به بررسی فوتبال در غرب آسیا پرداخته و معتقدند سه کشور عربستان امارات و قطر حضور مستشاران آمریکایی و انگلیسی در فوتبال توانستند خود را در مسیر حرفه‌ای شدن این رشته قرار دهند.

سه رویداد سیاسی مخرب تحریم، ترور و آشوب در چندسال گذشته چالش‌های متعددی را برای ورزش جهان به وجود آورده است که تحریم‌های بین‌المللی ورزش در یک دهه اخیر ورزش ایران و به ویژه فوتبال را با اتفاقات نادری از جمله عدم ارایه خدمات شرکت‌های آدیداس و نایک، محدودیت و ناتوانی در دریافت پاداش‌های قهرمانی از فیفا مانند پاداش حضور در جام جهانی فوتبال ۲۰۱۸ روسیه و ۲۰۲۲ قطر، پاداش صعود پرسپولیس به مرحله فینال لیگ قهرمانان آسیا در سال ۲۰۱۸، افزایش دادوستد مالی چمدانی و ... مواجه کرده است. حضور حامیان مالی بین‌المللی در کنار ابر شرکت‌های پخش تلویزیونی در منطقه و فوتبال دنیا از جمله نایک، سامسونگ، شبکه ای.بی.سی، بین اسپورت و ... نه تنها موجبات رشد و پیشرفت روزافزون فوتبال در کشورهای مختلف از جمله کشورهای همجوار از قبیل قطر، عربستان و امارات شده است، خلا و موانع متنوع تعاملات فوتبال ایران با سایر نهادهای فوتبالی جهان سبب شده است تا بسیاری از امکانات و زیرساخت‌های اولیه فوتبال مانند وی.ای.آر^۵ نیز نتواند مسیری هموار برای ورود به لیگ برتر فوتبال ایران پیدا نماید؛ پرواضح است تحریم‌های بین‌المللی چالشی بزرگ و اثرگذار بر تعاملات آنتی دیپلماتیک فوتبال ایران و ایالات متحده پس از سه رویارویی در سه دهه گذشته است؛ لذا پژوهش حاضر بدنبال پاسخ این سوال بود که اثرات تحریم‌های بین‌المللی و در راس آنها وزارت خزانه‌داری ایالات متحده (با اصلاح مبارگو^۶) چه نقشی در آنتی دیپلماسی ایران فوتبال و ایالات متحده داشته است؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های آمیخته بود که در وهله اول با استفاده از رویکرد تحلیل تماتیک و بر مبنای پارادایم تفسیری برساختی شکل گرفت؛ در ادامه مفاهیم و شاخص‌های بدست آمده توسط نمونه مطالعاتی وزن‌دهی (در مقیاس ۵ گانه) (۱ تا ۵ به ترتیب اهمیت) گردید. این پژوهش از انواع پژوهش‌های کاربردی محسوب می‌شود که با هدف بررسی تعاملات آنتی دیپلماتیک فوتبال ایران و ایالات متحده با نقش تقویت کننده تحریم‌های اقتصاد سیاسی انجام شد. تحلیل تماتیک پژوهشی از نوع کیفی است که به کشف داده‌ها و کدگذاری‌های اولیه تا دستیابی به کدهای محوری مضامین و تم‌ها حرکت می‌کند. برای تحلیل داده‌های حاصل از اجرای مصاحبه‌ها (هر مصاحبه بین ۲۵ تا ۷۰ دقیقه زمان بر بود) از تحلیل تماتیک مدل شش مرحله‌ای براون و کلارک^۷ (۲۰۰۶) استفاده شد؛ بر این اساس در گام اول داده‌های خام مربوط به مصاحبه در چند مرحله خوانش و بازخوانی شدند و پژوهشگر تلاش کرد در این مرحله اشراف و آشنایی کاملی با داده‌های

1 Phipps & et al

2 Baghat

3 Payne & Fawwet

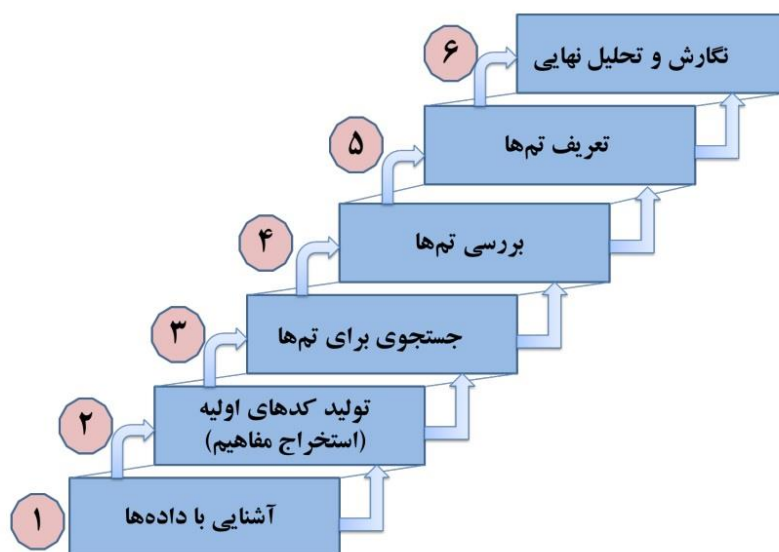
4 Hareuvny & Blanga

5 Video Assistant Referee (VAR)

6 Embargo

7 Braun & Clarke

خام جمع‌آوری شده به دست آورد. پس از اطمینان از اشراف دقیق بر داده‌ها، در این مرحله گروه پژوهش مرحله دوم را با کدگذاری اولیه داده‌های خام آغاز کردند؛ در مرحله کدگذاری تلاش شد که سوال اصلی پژوهش مرجع استخراج کدها قرار گیرد. نمونه آماری پژوهش خبرگان حوزه روابط بین‌الملل و مدیریت ورزشی بودند با توجه به ماهیت پژوهش و روش تحلیل تماتیک معیار انتخاب تعداد نمونه آماری اشباع نظری بود؛ این افراد یا دارای اثری در حوزه بین‌الملل ورزش (مقاله/کتاب/یادداشت/مصاحبه) و سطوح مدیریت اداره کل به بالا در ورزش بودند و یا عضو هیات علمی صاحب اثر دیپلماسی ورزش بودند. روش نمونه‌گیری از نوع روش نمونه‌گیری نظری بود و بر این اساس با ۱۴ نفر به عنوان نمونه آماری و به صورت هدفمند تا رسیدن به مرحله اشباع نظری مصاحبه شد. ابزار استفاده در فرایند پژوهش مصاحبه نیمه‌ساختارمند بود. برای تحلیل داده‌ها از رویکرد استقرایی در تحلیل تماتیک و بر اساس مدل تحلیل تماتیک ۶ مرحله‌ای براون و کلارک استفاده شد (شکل ۱).



شکل ۱. چهارچوب شش مرحله‌ای مدل براون و کلارک برای تحلیل تماتیک (۱۱)

بر اساس این روش، فاز اول آشنایی با داده‌های خام، فاز دوم استخراج کدهای ابتدایی، سوم جستجوی تم‌های اصلی، چهارم بازنگری تم‌ها، فاز پنجم تعریف و نامگذاری تم‌ها و فاز ششم تفسیر تم‌ها سوال اصلی پژوهش که تحریم‌های اقتصادی بر تعاملات آنتی دیپلماتیک ورزشی ایران و ایالات متحده را می‌سنجیدند، بررسی گردید.

برای اطمینان از روایی تحلیلی در مراحل مختلف کدها، تم‌ها و تم‌های فرعی در اختیار سه نفر از خبرگان مصاحبه شونده قرار گرفت و متناسب با نظرات آنها عبارات تعدیل و تغییرات لازم اعمال شد. برای اطمینان از پایایی تحلیل هر دو پژوهشگر بصورت مجزا داده‌ها را تحلیل کردند و در نهایت یافته‌های هر دو پژوهشگر با یکدیگر مقایسه و تا زمان دستیابی به توافق فرایند تحلیل ادامه یافت. سوال نیمه باز پژوهش عبارتند از:

- با توجه به تقابل سه باره ایران در برابر ایالات متحده در مسابقات فوتبال، مهمترین عوامل شکل دهنده ضد دیپلماسی فوتبال دو کشور کدامست؟
 - به نظر شما چه عوامل تحریمی موجبات تقویت ضد دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده شده است؟
- اعتبار و پایایی ابزار مطالعاتی توسط آترید و استرلینگ^۱ (۲۰۰۱) بررسی که رقم آن بیانگر ۸۶ درصد توافق بود که در جدول زیر آمده است:

جدول ۲. پایایی و روایی ابزار مطالعه

روایی/پایایی	راهبرد	روش شناسی
روایی	اعتبار	تایید فرآیند تحقیق توسط ۲ کارشناس.
	قابلیت تعمیم	نظرات سه نفر از فعالان دیپلماسی ورزشی که در پژوهش شرکت نکردند.
پایایی	اثبات پذیری	ضبط تمام مصاحبه‌ها
	مطالعه حسابرسی فرآیند	کدهای استخراج شده از متن مصاحبه با ۳ شرکت کننده در پژوهش.
	توافق درون موضوعی دو کدگذار	تجزیه و تحلیل دو مصاحبه توسط محقق و تحلیلگر دیگر و شناسایی کدهای مشابه و غیر مشابه (نرخ توافق ۸۶ درصد بود).

یافته‌های پژوهش

جدول زیر نشان دهنده ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه مطالعاتی است؛ طبق این جدول اعضای گروه خبرگان دلفی شامل ۱۴ نفر در دو گروه اعضای هیات علمی علوم ورزشی و علوم سیاسی/روابط بین‌الملل صاحب اثر (کتاب، مقاله، یادداشت، مصاحبه) در حوزه ورزش و علوم سیاسی/روابط بین‌الملل بودند؛ سایر یافته‌ها در جدول ۳ آمده است:

جدول ۳. نتایج جمعیت‌شناختی نمونه مطالعاتی

شاخص	وضعیت	تعداد	درصد	شاخص	وضعیت	تعداد	درصد
وضعیت شغلی	امور بین‌الملل	۶	۴۲/۸	وضعیت سنی	۳۰ تا ۴۰	۲	۱۴/۲
	علوم ورزشی	۸	۵۷/۱		۴۰ تا ۵۰	۳	۲۱/۴
	دکتری	۱۱	۷۸/۵		۶۰ تا بالا	۳	۲۱/۴
وضعیت تحصیلی	کارشناسی ارشد (مدیران فوقانی صاحب اثر)	۳	۲۱/۴	مجموع		۱۴	۱۰۰
	کارشناسی	۰	۰				

پس از خوانش و بازخوانی داده‌های خام اولیه مستخرج از مصاحبه‌ها، برای اشرف دقیق و کامل بر داده‌ها، کدگذاری اولیه با محوریت سوال اصلی پژوهش تحریم‌ها چه نقشی در تقویت آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده داشتند؟ به استخراج ۱۷ کد (جدول ۴) منجر شد در نهایت از نمونه مطالعاتی خواسته شد تا یافته‌های کیفی را وزن دهی که بر اساس لیکرت ۵ امتیازی هریک از مفاهیم را امتیازگذاری که در جدول زیر آمده است:

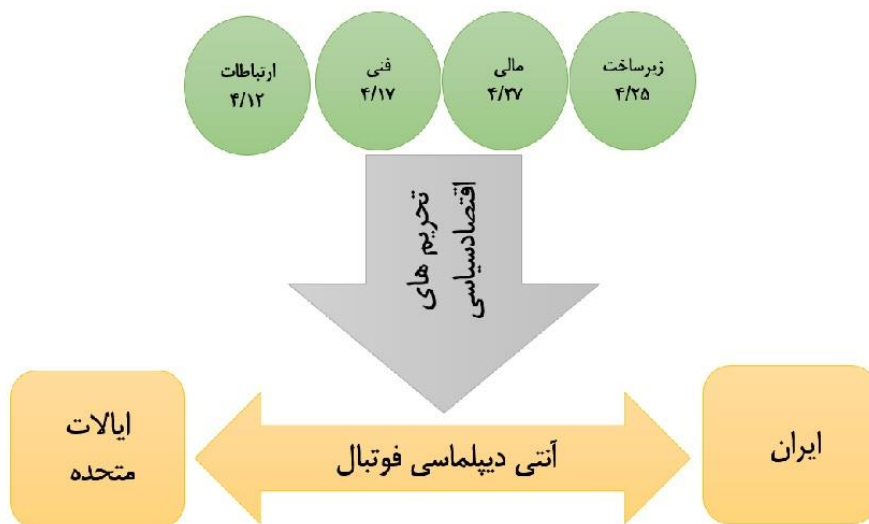
جدول ۴. مفاهیم استخراجی تحریمی اثرگذار بر آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده

تم اصلی	کدهای استخراجی	میانگین اول	میانگین اول	میانگین دوم	انحراف معیار دوم	انحراف معیار اول	کد مصاحبه شونده‌گان
مالی (۴/۲۷)	کاهش سرمایه‌گذاری حامیان و شرکای مالی خارجی	۴/۲۲	۴/۵۳	۳/۹۱	۰/۶۰	۰/۶۲	۳،۴،۵
	مصادره دارایی‌های بانکی فدراسیون در خارج از کشور	۴/۲۴	۴/۳۳	۴/۱۵	۰/۵۸	۰/۷۶	۱،۷،۱۱
	ناتوانی در پرداخت قرارداد بازیکنان و عوامل فنی	۴/۶۱	۴/۶۸	۴/۵۵	۰/۸۱	۰/۸۰	۱۴، ۳
	ناتوانی در پرداخت پاداش فوتبال‌بست‌ها	۴/۱۹	۴/۱۸	۴/۲۱	۰/۷۳	۰/۵۵	۱۲، ۱، ۹، ۵
	کاهش بودجه تخصیصی دولت به فوتبال	۴/۱۳	۴/۰۹	۴/۱۷	۰/۷۶	۰/۶۹	۴، ۹، ۱۲
ارتباطات (۴/۱۲)	افزایش هزینه‌های مدیریت باشگاه‌های فوتبال	۴/۲۸	۴/۲۷	۴/۲۹	۰/۶۵	۰/۵۴	۳، ۲، ۵
	کاهش تعاملات دیپلماتیک فوتبالی با سایر کشورها	۴/۴۰	۴/۶۵	۴/۱۶	۰/۵۷	۰/۵۶	۳، ۶، ۱۲
	از دست دادن کرسی‌های فیفا و ای.اف.سی	۴/۳۰	۴/۳۶	۴/۲۴	۰/۶۶	۰/۸۱	۴، ۶، ۱۰
	تخریب برندینگ ملی فوتبال ایران	۳/۹۶	۳/۸۸	۴/۰۴	۰/۷۰	۰/۷۴	۲، ۹، ۱۱
	سرخوردگی هواداران فوتبال	۴/۰۶	۴/۱۲	۳/۹۹	۰/۷۵	۰/۶۷	۸، ۱۰، ۳، ۵
	ناتوانی پوشش شبکه‌های پخش بین‌المللی فوتبال (مانند بین اسپورت، ای.بی.سی و ...)	۳/۹۱	۳/۸۸	۳/۹۴	۰/۸۰	۰/۸۵	۴، ۸، ۹
	کاهش واردات تجهیزات فوتبالی (مانند وار و ...)	۴/۱۱	۴/۱۳	۴/۰۹	۰/۷۴	۰/۷۳	۱، ۱۰، ۱۴
کاهش فرصت‌های شغلی فوتبالی	۳/۹۶	۳/۷۴	۴/۱۸	۰/۶۹	۰/۶۷	۱۱، ۱۳، ۸، ۹	

۲۳،۵	۰/۷۲	۴/۲۶	۰/۷۱	۳/۹۸	۴/۱۲	فرسودگی زیرساخت‌های فوتبالی کشور	زیرساخت
۱۴،۸۳،۱۱	۰/۷۳	۴/۳۶	۰/۶۹	۴/۸۱	۴/۵۸	عقیم ماندن پروژه‌های نیمه تمام فوتبالی	(۴/۲۵)
۲،۹	۰/۷۷	۳/۹۷	۰/۸۱	۴/۲۰	۴/۰۸	تمایل کم حضور بازیکنان بزرگ جهان در لیگ ایران	(۸/۳)
۴،۱۲،۷	۰/۷۳	۴/۱۵	۰/۷۸	۴/۱۸	۴/۱۶	دسترسی کم به دانش و اطلاعات روز فوتبال جهان	
۵،۴،۱۳	۰/۶۳	۴/۱۵	۰/۵۶	۴/۴۴	۴/۲۹	لغوردوها و بازی‌های مشترک و دوستانه فوتبال	

پس از کدگذاری داده‌ها در مرحله سوم جستجو برای استخراج تم‌های اصلی و تم‌های فرعی احتمالی آغاز شد. برون و کلارک معتقدند که در این مرحله تم‌ها شامل مفاهیم مهمی هستند که حول محور سوال اصلی پژوهش قرار می‌گیرند (۱۱)؛ بنابراین در این مرحله کدهای بررسی شده تجزیه و تحلیل شدند و کدهایی که قرابت معنایی با یکدیگر بیشتری داشتند در قالب یک کد اصلی (محوری) قرار گرفتند. در این مرحله تم‌های اصلی و فرعی مفهیمی گسترده‌ترند که در برگیرنده مجموعه‌ای از کدها هستند. در این مرحله فراوانی کدها نمی‌تواند ملاک اصلی استخراج تم‌ها باشد؛ بلکه اهمیت کدهای استخراج شده در رابطه با سوال پژوهش است که معیار استخراج تم اصلی یا فرعی قرار خواهد گرفت (کلارک و براون، ۲۰۰۶). مالی (۴/۲۷)، زیرساخت‌ها (۴/۲۵)، فنی (۴/۱۷) و ارتباطات (۴/۱۲) در این مرحله به عنوان تم‌های اصلی پژوهش استخراج شدند.

در مرحله چهارم بعد از چندین مرحله بازنگری و استفاده از نظر خبرگان از طبقه‌بندی و نامگذاری تم‌های اصلی اطمینان حاصل شد. در بازنگری متعدد و دقیق در این مرحله استخراج تم‌های فرعی مربوط به هر تم اصلی در دستور کار قرار گرفت. با بررسی مجدد کدها و انطباق با تم‌های اصلی، تم‌های فرعی حاصل از تحلیل داده‌ها استخراج شد. در این مرحله برای هر یک از تم‌های اصلی استخراج شده دو تم فرعی با توجه به قرابت معنایی و مفهومی آن استخراج شدند. خلاصه کردن یافته‌های پژوهش یکی از اهداف اصلی مطالعات استقرایی است. بنابراین مدل شماتیک زیر به منظور تصویرسازی یافته‌ها طراحی گردید:



شکل ۲. مفاهیم تحریمی اثرگذار بر آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده

شکل ۲ نمایانگر مفاهیم تحریمی اثرگذار بر آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده بود. با توجه به شکل چهار مفهوم مالی، زیرساخت‌های ورزشی فنی و ارتباطاتی بیشترین تاثیر را بر تعاملات آنتی دیپلماتیک ایران و ایالات متحده گذاشتند.

بحث و نتیجه‌گیری

جهان پس از پایان جنگ سرد در آغاز دهه ۷۰ خورشیدی دوران آشفته و پرتنش را آغاز کرده است و سخت دوران دوقطبی که روابط جهانی را سامان داده و کنش‌های کشورها و پیامدهای آن را کم و بیش پیش‌بینی‌پذیر می‌نمود، جای خود را به شرایط گذار که ویژگی‌های نمایان آن روان بودن و ساختارمند نبودن است واگذار کرده است؛ هم‌اوردی میان کنشگران برای دستیابی به جایگاه برتر و نهادینه‌سازی

دستاوردها شده است اما همچون دوران‌های گذار گذشته به جنگ میان قدرت‌های بزرگ نینجامیده که بی‌گمان به معنای آرامش و سازگاری جهانی هم نیست.

کنشگرها از اقتصاد و فناوری تا امنیت و درگیری‌های فرامرزی پیش‌بینی‌ناپذیری در روابط جهانی را افزایش داده است؛ همزمان منابع قدرت بیش از پیش پرشمار و گوناگون شده و در کنار توان مادی توان معنایی و انگیزشی نیز جایگاه ویژه‌ای در پیشبرد اهداف و منافع کشورها پیدا کرده است. فوتبال به عنوان یکی از کنشگرهای همه‌پسند نقش بسزایی در این ترسیم دارد.

قریب به نیم قرن تقابل ایران و آمریکا در عرصه سیاسی (۱۹۷۹ تاکنون) سبب شده فوتبال دو کشور نیز به رغم رویارویی سه باره در عرصه بین‌الملل (۱۹۹۸، ۱۹۹۹ و ۲۰۲۲) چالش‌های متعدد و متنوعی را تجربه کند؛ تا سال ۱۹۹۷ هیچ ورزشکار ایالات متحده نتواند در ایران رقابت کند که بالاخره تابوی این حضور توسط تیم ملی کشتی آمریکا در سالن آزادی^۱ شکست و حتی ملوین داگلاس کشتی‌گیر ایالات متحده عکس رهبر ایران را در آغوش که مورد تشویق تماشاگران ایرانی قرار گرفت. در این مقاله تلاش گردید تا در ابتدا به چالش‌های تحریم‌های سیاسی-اقتصادی ایران و آمریکا اشاره و در ادامه بر تاثیرات این چالش‌ها بر آنتی دیپلماسی فوتبال کشور ایران و ایالات متحده بحث گردید.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان دادند چهار بعد مالی، زیرساخت، فنی و ارتباطی به ترتیب مهمترین مفاهیم اثرگذار تحریمی بر تقویت آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده بودند. در بحث مالی، با توجه به نقش حاکمیتی ایالات متحده در سازمان‌های بین‌المللی از جمله سازمان تجارت جهانی و سازمان ملل متحد به عنوان دو متولی اصلی اقتصادی سیاسی کشورهای جهان، بسیاری از چالش‌های امروز پیش روی ورزش ایران ماحصل تحریم‌های یک‌جانبه این کشور علیه ایران است. پرواضح است دادوستد چمدانی پاداش و اعتبارات بین‌المللی فوتبال ایران مانند پاداش صعود به جام جهانی ۲۰۱۴، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۲ و حضور تیم‌های ایرانی در مراحل پایانی لیگ قهرمانان آسیا (مانند حضور پرسپولیس در فینال ۲۰۱۸) می‌تواند بسیاری از مسایل و مصایب باشگاه‌داری در کشور را حل نماید. به طور مثال در جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه و در نیمه دوم بازی فوتبال ایران و اسپانیا تمامی بازیکنان ایرانی که کفش‌های شرکت آمریکایی نایکی را پوشیده بودند با زدن برچسب بر تصویر لوگوی نایکی وارد زمین شدند که این موضوع به دلیل قوانین تحریمی ایالات متحده و شرکت نایکی در برابر شهروندان ایرانی گزارش گردید. در آن زمان شرکت تولیدکننده لوازم ورزشی «نایک» اعلام کرد بازیکنان تیم ملی فوتبال ایران حق استفاده از کالاهای این کمپانی را ندارند. این تصمیم با اعتراض کیروش سرمربی تیم ملی فوتبال ایران و شکایت فدراسیون فوتبال ایران مواجه شد. یک ماه بعد نیز شرکت آدیداس نیز ایران را از خدمات شخصی^۲ خود محروم و اعلام کرد که حاضر نیست اسامی مشتریان ایرانی خود را بر روی کفش و لباس درج کند. آدیداس چندی بعد همکاری خود با ایران را کاملاً قطع کرد. در نمونه‌ای دیگر، سال ۲۰۰۹ قرار بود یک میلیون دلار توسط «فیفا» به ایران بابت برگزاری مسابقات مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۰ پرداخت شود، اما توسط آمریکا بلوکه و به نیویورک منتقل شد. پاداش صعود ایران به جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ نیز در امارات بلوکه شد. کیروش نیز اعلام کرد: «تمام پول‌ها توسط فیفا و کنفدراسیون فوتبال آسیا بلوکه شده است». او سال گذشته نیز در مصاحبه با خبرگزاری آنا توتلی گفت که تحریم‌ها باعث شده تا ایران نتواند مسابقات تدارکاتی با تیم‌های بزرگ جهان انجام دهد. یافته‌های این بخش با نتایج تحقیق علوی و همکاران (۱۴۰۰) و افشاری و همکاران (۱۳۹۹) که در آن چالش‌های مالی را از جمله مسایل و مشکلات تحریم‌های آمریکا علیه ایران گزارش کرده است همسو است. شریعتی (۱۳۹۹) نیز عدم پرداخت حق الزحمه مربیان و بازیکنان را مهمترین تاثیر منفی اثرات تحریم بر ورزش ایران گزارش کرد.

در بعد زیرساخت‌ها، تاخر چندساله ورود کمک داور ویدیویی (وار) به ایران در حالیکه بسیاری از کشورهای جنگ زده همجوار از جمله عراق از این سیستم در لیگ فوتبال خود استفاده می‌نمایند، نمونه بارزی از اثرات تحریمی آمریکا بر فوتبال ایران است. در کنار این موضوعات مشارکت کم شرکت‌های بزرگ عمرانی دنیا و ایران در تکمیل پروژه‌های ورزشی ایران سبب شده است تا بیش از ۳۸۰۰ پروژه نیمه تمام ورزشی به دولت سیزدهم به ارث رسیده که بخش اعظم آن مربوط به پروژه‌های فوتبالی از جمله سالن و استادیوم‌های کوچک مقیاس ورزشی است. مضافاً بسیاری از فضاهای ورزشی کنونی بدلیل قدمت زیاد نیازمند بازسازی و نوسازی بوده که سکوها و چمن ورزشگاه آزادی

۱ مجموعه ورزشی آزادی بزرگترین استادیوم فوتبالی ایران و که به واسطه برگزاری بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ تهران ساخته شد.

پس از گذشت قریب به یک سال همچنان در دست تعمیر است. تکمیل سازه‌های عمرانی موجود و ساخت استادیوم‌های جدید فوتبال می‌تواند ایران را برای میزبانی رویدادهای بزرگ فوتبالی از قبیل جام ملت‌های آسیا آماده سازد که این مهم نیازمند مشارکت مضاعف شرکت‌های تجاری و اقتصادی در ساخت و توسعه ورزشگاه‌های فوتبال به عنوان منبع درآمدی پایدار و چشمگیر در صنعت ورزش است. یافته‌های این بخش با نتایج علوی و همکاران (۱۴۰۰) که در آن سازه‌های عمرانی را از جمله عوامل آسیب‌پذیر تحریم‌های امریکا علیه ایران گزارش کرده اند همسو است.

در بعد فنی و ارتباطاتی نیز به نظر می‌رسد با توجه به رشد روزافزون فوتبال در کشورهای همسایه از جمله قطر و عربستان در چند سال گذشته و حضور ستارگان نامدار فوتبال جهان از جمله رونالدو، بنما، نیمار و ... سبب شده تا حضور این ستارگان در قالب تیم‌های باشگاهی عربستانی از جمله النصر و الهلال در ورزشگاه‌های ایران توجه رسانه‌ای مضاعفی را به فوتبال ایران جلب نماید. اتفاقات اخیر در رابطه با بازی النصر و الهلال در ورزشگاه آزادی و بازنشر وضعیت چمن این استادیوم در شبکه‌های اجتماعی و مجازی سبب شده است تا علاوه بر تخریب تصویر و برند ملی فوتبال ایران در عصر بین‌الملل، بسیاری از بازیکنان بزرگ جهان نیز از وضعیت موجود فوتبال ایران آگاهی که این موضوع خود آسیب‌های پرشماری را در برگزاری رویدادهای ورزشی دوستانه و حضور ستارگان جهان فوتبال در ایران بوجود خواهد آورد.

از سوی دیگر انحصار بوجود آمده بواسطه تحریم‌های ورزشی در بحث واردات سخت‌افزارهای ورزشی و عدم دسترسی به منابع و تجهیزات روز فوتبال دنیا نکته دیگری است که راه اندازی سازه‌های کوچکی از قبیل ایفمارک یا مرکز ملی فوتبال را در مقایسه با کمپ‌های اردویی بزرگ مانند اسپایر قطر بیش از پیش ضعیف و کم رنگ جلوه می‌دهد.

به علاوه اگر چه رویکرد جدید دستگاه دیپلماتیک ایران مبنی بر تقویت همگرایی با کشورهای منطقه قابل قبول است، اما به رغم تلاش‌های سیاسی از جمله هدیه دادن پیراهن تیم ملی قطر در دیدار رییس‌جمهور ایران با امیر قطر در سال ۲۰۲۲، زیرساخت‌های ضعیف در کنار دولتی بودن فوتبال ایران چه در سطح باشگاهی و چه ملی سبب شده است تا بسیاری از فرصت‌های درآمدزایی از جمله حق پخش تلویزیونی به عنوان مهمترین منبع مورد غفلت واقع و حتی شرکت قطری بین اسپرت به عنوان متولی اصلی پخش تلویزیونی فوتبال در خاورمیانه نتواند رویدادهای فوتبالی ایران به عنوان پرترفدارترین تیم‌های آسیا را پوشش دهد. این موضوعات و چالش‌های داخلی زمانی شدیدتر شده که تحریم‌های اقتصادی ایالات متحده و فشارهای اقتصادی این کشور بر شرکت‌های بین‌المللی اقتصاد فوتبال موجبات محرومیت و از دست دادن بسیاری از فضاهای پیش روی فوتبال ایران می‌شود. یافته‌های این بخش با نتایج افشاری و همکاران (۱۳۹۹) و علوی و همکاران (۱۴۰۰) که کاهش تعاملات بین‌المللی را از جمله عوامل آسیب‌زا تحریم‌ها بر صنعت فوتبال گزارش کردند همسو است.

تحلیل متون و مصاحبه‌های پیرامون بازی ایران و ایالات متحده نشان دادند همگروهی ایران در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه با ایالات متحده و به حقیقت پیوستن رویای شکست آمریکایی‌ها برای ایرانی‌ها در استادیوم ژرلند^۱ شهر لیون فرانسه در ۲۱ ژوئن ۱۹۹۸ سبب شد تا فیفا لقب (سیاسی‌ترین بازی تاریخ جام‌های جهانی) و (مادر تمام بازی‌ها) را به این مسابقه بدهد. حساسیت ایدئولوژیک و سیاسی این بازی از همان ابتدا کاملاً نمایان بود تا زمانیکه با قرار گرفتن ایران در گلدان B و آمریکا در گلدان A مسابقات، طبق پروتکل فیفا در ابتدا بایستی فوتبال‌بست‌های ایرانی به سمت آمریکایی‌ها حرکت و با آنها دست می‌دادند که رهبر ایران در پیامی این حرکت را ممنوع اعلام کرد؛ سرپرست وقت تیم ایران با آمریکایی‌ها صحبت و فوتبال‌بست‌های آمریکایی قبول کردند تا در ابتدای بازی به سمت ایرانی‌ها حرکت کنند که این موضوع خود نشان دهنده اوج حساسیت سیاسی برای حاکمیت ایران بود. در کنار این موضوع اهدای شاخه گل رز میان بازیکنان بخشی از تلاش‌های فوتبالی برای کمرنگ‌تر کردن حساسیت‌های سیاسی درون زمین بود. محمد خاتمی رییس‌جمهور وقت ایران که نظری مستقیم در انتخاب رییس وقت فدراسیون فوتبال ایران داشت، با نگرشی سازنده نسبت به فوتبال گفت: در سیاست تنازع، در اقتصاد اختلاف و در جایی که همیشه اتحاد وجود دارد، ورزش است. مادالین آلبرایت^۲ وزیر خارجه وقت ایالات متحده پیش از مسابقه در مصاحبه‌ای

1 Gerland

2 Madeleine Albright

با در دست گرفتن شاخه زیتونی آن را نماد صلح دو کشور ایران و ایالات متحده دانست؛ جف آگوس^۱ وزیر دفاع وقت ایالات متحده در مصاحبه‌ای گفت: آنچه فوتبال در ۹۰ دقیقه انجام داد سیاست نتوانسته بودند در طول ۲۰ سال گذشته انجام دهند.

پیروزی ایران در برابر ایالات متحده در جام جهانی ۱۹۹۸ سبب شد تا ایرانی‌ها بعد از ۲۰ سال دوباره به خیابان‌ها آمده و برای اولین بار شادی و همبستگی ملی را در قالب فوتبال تجربه نمایند؛ سیاستمداران ایرانی آن لحظات را با شادی مردم پس از پس‌گیری شهرهای جنوبی ایران در خلال جنگ ایران و عراق مقایسه کردند. پس از این بازی و تقویت تعاملات فوتبالی دو کشور فدراسیون فوتبال ایران به پیشنهاد آمریکایی‌ها مبنی بر برگزاری بازی دوستانه در کشور آمریکا جواب مثبت داد که این موضوع با نارضایتی دستگاه حاکمیتی ایران مواجه شد. بسیاری از تصمیم‌گیران سیاسی ایران از این اقدام آمریکایی‌ها ناخرسند و آن را تلاش برای تلافی شکست در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه تلقی کردند که در نهایت با موفقیت رئیس‌جمهور وقت ایران این بازی در لس‌آنجلس برگزار و با نتیجه ۱-۱ به پایان رسید.

تقابل ایران با ایالات متحده در جام جهانی ۲۰۲۲ قطر اثری کاملاً معکوس و شرایطی بسیار پیچیده برای دستگاه حاکمیتی ایران فراهم کرده بود؛ التهابات سیاسی بوجود آمده ناشی از مرگ دختر جوان ایرانی در سپتامبر ۲۰۲۲ و راه اندازی جنبش سیاسی اجتماعی (زن زندگی آزادی)، آشوب‌های داخلی روز افزون در اکثر شهرهای ایران در پاییز ۲۰۲۲ همزمان با جام جهانی فوتبال سبب گردید تا حضور ایران در این مسابقات و هم گروهی با دو دشمن دیرینه سیاسی یعنی انگلستان و ایالات متحده موجی از کنش‌های سیاسی را بر جامعه فوتبال ایران تحمیل نماید. برای اولین بار بازیکنان تیم ملی فوتبال ایرانی شرایطی عجیب را تجربه کرده و ایرانی‌ها این تیم را تیمی حکومتی دانسته که آرمان‌ها و عقاید مردم کشور را نتوانسته‌اند در زمین فوتبال به جهانیان نشان دهند. این دوگانه مردم یا دستگاه حاکمیتی فشاری مضاعف بر بازیکنان فوتبال پیش از اولین مسابقه فوتبال در جام جهانی ۲۰۲۲ قطر وارد که در نهایت سرمربی وقت تیم ایران (کارلوس کیروش^۲) در مصاحبه‌ای پس از شکست در برابر انگلستان و تشویق بازیکنان انگلستان توسط هواداران ایرانی این چنین گفت:

فوتبال چیزی است که اهمیت دارد. ما برای فوتبال بازی کردن به جام جهانی آمده‌ایم اما در حال حاضر دقیقاً چنین چیزی را تجربه نمی‌کنیم. واضح بگویم، ما به هوادارانی که فقط موقع پیروزی همراهمان هستند نیازی نداریم و آن‌هایی که حمایت‌مان نمی‌کنند، می‌توانند در خانه بمانند. سال‌ها پیش بیشترین حمایت از تمام جهان را داشته اما الان به کسانی که ما را تشویق نمی‌کنند نیازی نبود.

پس از پیروزی ایران در برابر ولز و زنده شدن امیدهای صعود ایران به مرحله حذفی، تقابل ایران با آمریکا در سومین دیدار مرحله گروهی جام جهانی فوتبال حساسیتی مضاعف داشت. اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهور سابق ایران در یادداشتی ضمن اشاره به شرایط پرتلتهاب داخلی ایران در آن روزها نوشت: این پیروزی مرهمی بر زخم‌ها و دردهای این روزها و هفته‌های ملت ایران است.

کنفرانس مطبوعاتی پیش از دیدار فوتبال ایران و ایالات متحده سرشار از سوالات غیرفنی و سیاسی بود؛ برهانتر^۳ سرمربی تیم ملی آمریکا بارها توسط اهالی رسانه مورد بازخواست درباره چرایی تحریف و تغییر پرچم ایران در وبسایت‌های کشور آمریکا قرار گرفت. کیروش سرمربی ایران نیز به عنوان سرمربی حکومتی بارها مورد سوال درباره چرایی خوشحالی فوتبالیست‌های ایرانی و آشوب‌های داخلی مردم ایران قرار گرفت. در کنار این موضوع تقویت شورش‌های خیابانی، سردادن شعارهای ضد حکومتی و خواندن سرود ملی جمهوری اسلامی وسط بازیکنان ایرانی سبب شد تا خشم فروخورده بخشی از جامعه ایرانی بر سر بازیکنان فوتبال ایران در بازی آمریکا آوار و پس از شکست ایران در بازی برابر ایالات متحده، ایرانی‌ها به خیابان‌ها ریخته و به جشن و پایکوبی به دلیل شکست تیم ایران به عنوان نماد حاکمیت بپردازند؛ اتفاقی که برای اولین بار در تاریخ فوتبال ایران افتاد و دستگاه حاکمیتی مبهوت از این موضوع بود. جو بایدن رئیس‌جمهور ایالات متحده پس از پیروزی در برابر ایران گفت: وقتی با سرمربی و بازیکنان تیم صحبت کردم، گفتم شما می‌توانید انجامش دهید (صعود از گروه با برد برابر ایران). آن‌ها هم انجامش دادند. خدا آن‌ها را دوست دارد.

بنظر می‌رسد چالش‌های سیاسی فوتبالی ایران و ایالات متحده با کنش‌های اجتماعی متعدد و متنوعی در رسانه‌ها و به ویژه شبکه‌های اجتماعی مختلف گره خورده است و برگزاری جام جهانی ۲۰۲۶ در سه کشور ایالات متحده، کانادا و مکزیک می‌تواند شرایط خاصی را با توجه به حجم مهاجران ایرانی به کانادا و ایالات متحده در سال‌های اخیر رقم بزند. از یک سو تهدیدات و بروز نارضایتی حاکمیتی در زمین

1 Jeff Agoos

2 Carlos Quieroz

3 Berhalter

فوتبال و از سوی دیگر اولین حضور رسمی فوتبالیست‌های ایرانی در خاک ایالات متحده می‌تواند فرصت‌ها و چالش‌های متفاوتی را برای دو کشور به ویژه طرف ایرانی فراهم سازد.

اگرچه پژوهش حاضر تلاش کرد تا ضمن بررسی اثرات تحریم بر آنتی دیپلماسی فوتبال ایران و ایالات متحده در درجه اول به بررسی این چالش‌ها و در ادامه ارایه راهکاری برای گذر از این دوران سخت و ملتهد ارایه نماید، پژوهشگران محدودیت‌های از جمله ذبیغ وقت مصاحبه‌شوندگان و ناقص ماندن برخی از آنها؛ عدم تمایل برخی از چهره‌های شاخص سیاسی ورزشی کشور به ارایه اطلاعات در این حوزه؛ تلاش برای دسترسی به نمونه مطالعاتی خارجی بویژه تصمیم‌گیران سیاسی ورزشی ایالات متحده از جمله مادلین آلبرایت که به دلیل کوهلت سن قادر به پاسخگویی نبودند را تجربه کرده اند. لذا با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌گردد:

- معافیت‌های مالیاتی برای حضور شرکت‌های خارجی و به طور خاص چینی‌ها و روس‌ها در فوتبال ایران
- اتصال به سوئیفت به منظور تسهیل دریافت و پرداخت حق‌الزحمه و پاداش نهادها، مربیان و بازیکنان خارجی
- افزایش سهم بودجه حاکمیتی فوتبال از طریق تخصیص حق پخش تلویزیونی (تخمین ۷۵۰ میلیارد تومان اعتبار در سال ۱۴۰۰)
- تلاش برای حضور شبکه‌های پخش بین‌المللی از قبیل لبن اسپرت قطر در ایران
- اختصاص اعتبار ۳۰ درصدی از بودجه مصوب به تکمیل پروژه‌های عمرانی فوتبال در کشور (برای تامین هزینه ۵۳ همت تکمیل پروژه‌های ورزشی)
- برگزاری اردوهای مشترک با کشورهای همجوار از قبیل عربستان و امارات به منظور توسعه راهبرد و حسن همجواری
- راه اندازی اکوسیستم وابسته اشتغال و درآمدزایی بر صنعت آزاد فوتبال کشور

تقدیر و تشکر

از داوران محترم به خاطر ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می‌شود.

References

- Afshari, M., Esmaeili, M., Rahmani, M., & Mohammad Hasan, F. (2020). Sanctions and Sport: Analysis of the Effect of Sanctions on Iran Sport. *Sport Physiology & Management Investigations*, 12(3), 75-88, (In Persian).
- Aghakhani, A., Ahmadi, S., & Rezaei, A. (2021). -. *Contemporary Studies On Sport Management*, 11(22), 129-139. doi: 10.22084/smms.2020.23139.2738, (In Persian).
- Ajili, H., & Mobini Kesheh, Z. (2013). The Boycott of Iran's Oil (with Emphasis on European Union Boycott of Iranian Oil in the Year 2012)., 5(15), 99-129, (In Persian).
- Alavi, Salman, Pourzare, Mahdia, Ghafouri, Farzad, & Mahmoudi, Ahmed. (1400). The consequences of international sanctions on the sports industry. *Scientific quarterly of applied research in sports management*, 10 (1), 115-125. doi: 10.30473/arsm.2021.7985, (In Persian).
- Attride-Stirling, J. (2001). Thematic networks: an analytic tool for qualitative research. *Qualitative research*, 1(3), 385-405.
- Bobkin, N. N. (2023). Non-proliferation precedents: conflict between the US and Iran in the context of deterring the iranian nuclear program. *USA & Canada: economics, politics, culture*, (4), 61-78.
- Pagliarulo, D. (2016). Smart Geopolitics, Dangerous Ideas: Energy security, Ideology, and the Challenges of American Policy in the Persian Gulf. *European journal of American studies*, 11(11-2).
- Carpio, C. (2023). The main way to deal with the US embargo is in sports/be professional so that the embargo is neutralized. *Mashregh Newspaper*, available: B2n.ir/t83750
- Delgado, F. (2003). The fusing of sport and politics: Media constructions of US versus Iran at France '98. *Journal of Sport and Social Issues*, 27(3), 293-307.
- Fahmy, N. (2021). America and the contemporary Middle East. *China International Strategy Review*, 3(2), 316-324.
- Hareuveny, O., & Blanga, Y. (2023). Playing with 'the Great Satan': the football diplomacy behind the 1998 and 2000 Iran-USA matches. *Middle Eastern Studies*, 59(5), 819-841.
- Hashemi, A., & Ghasemi, Y. (2020). Doing a Research by Thematic Analysis: A Practical, Step-by-Step Guide for Learning and Teaching (Case Study: Music usage of M.A. Students at Ilam University). *a scientific journal of ilam culture*, 20(64.65), 7-33, (In Persian).
- Khalili, R., Yazdanfam, M., & Bakhshalizadeh, M. (2023). US Foreign Policy and Regional Power and Influence of Iran: A Comparison of Bush, Obama and Trump Administrations. *Geopolitics Quarterly*, 19(70), 194-219, (In Persian).

- Mokhtari, S., & Keshishyan Siraki, G. (2021). The Role of Second Way Diplomacy in Iran-US Relations: A Case Study of Sports Diplomacy (1998-2019). *International Relations Researches*, 10(4), 269-290, (In Persian).
- Molaei, Y. (2018). Effective sanctions channel on Iran Economy, *Enterpreunership Journal*, 12(135), 5-16, (In Persian).
- Motaghi, Samira. (2017). Explaining the effectiveness of the economic sanctions imposed against the Islamic Republic of Iran from the perspective of political economy. *Approach to the Islamic Revolution*, 12 (42), 89-106, (In Persian).
- Noori, D., Ghadimi, B., Aslankhani, M. A., & Ali Pourdarvish, Z. (2019). Football Diplomacy. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 18(45), 185-204, (In Persian).
- Oppermann, K., & Spencer, A. (2018). "Narrating success and failure: Congressional debates on the 'Iran nuclear deal'", *European Journal of International Relations*, 24(2), 268-292.
- Rafique, S. (2021). US-Iran Relations: A Case of Hassan Rouhani's Regime. *UW Journal of Social Sciences*, 4(2), 55-68.
- Shariati Feizabadi, M. (2020). The effects of the economic sanctions of the United States on the sport of Islamic Republic of Iran. *Bi-Quarterly Political Knowledge*, 16(1), 219-246. doi: 10.30497/pk.2020.2732, (In Persian).
- Shariati Feizabadi, M., Ranjbar, S., & Monazzami, A. (2023). Anti-Diplomacy of Football in the Middle East; The geopolitical challenge of Iran and Saudi Arabia. *Communication Management in Sport Media*, 10(4), -. doi: 10.30473/jsm.2022.61972.1585, (In Persian).
- Batmanghelidj, E., & Rouhi, M. (2023). The Iran nuclear deal and sanctions relief: implications for US policy. In *Survival August-September 2021: Debating US Foreign Policy* (pp. 183-198). Routledge.
- Khodaparast, M. (2023). Designing Iran's National Branding Model through the Sport Industry. *Archives in Sport Management and Leadership*, 1(1), 1-16, (In Persian).
- Phipps, C., Afrouzeh, A., Pourkiani, M., Oftadeh-Moghadam, S., & Sajjadi, N. (2023). "Iranians on one side, immigrants on the other!": socio-cultural constraints to sport participation amongst Afghan women migrants and refugees. *Leisure Studies*, 1-14.
- Taheri, A., Razavi, S. M. H., Amirnejad, S., & Doosti Pashakolae, M. (2023). Pathology of Iranian Sports International Diplomacy. *Political Sociology of Iran*, 5(11), 4992-5008, (In Persian).
- Afrouzeh, M. S., Phipps, C., Afrouzeh, A., Mehri, A., & Alipour Asiri, Z. (2023). "The spectators ask, is it a boy or a girl? What is it?": Cultural cisgenderism and trans men's sporting experiences in Iran. *International Review for the Sociology of Sport*, 58(8), 1221-1240, (In Persian).
- Bahgat, G. (2023). US-Iran Relations: Challenges and Opportunities. *Muslim World*, 113, (In Persian).
- Fawcett, L., & Payne, A. (2023). Stuck on a hostile path? US policy towards Iran since the revolution. *Contemporary Politics*, 29(1), 1-21.
- Ahmadian, H. (2023). Iran and Saudi Arabia in the age of Trump. In *Survival* 60.2 (pp. 133-150). Routledge, (In Persian).
- Hareuveny, O., & Blanga, Y. U. (2023). To Hell and Back: The 1968 Asian cup finals as a test case for Iran-Israel relations. *Modern Judaism: A Journal of Jewish Ideas and Experience*, 43(1), 1-20.
- Zare, R., & Shariati Feizabadi, M. (2024). Football and the future of West Asia. *Sport Sciences and Health Research*, 25-35, (In Persian).